

Oddagrein
Eirikur Lindenskov
ábyrgdarblaðstjóri

VIKUSKIFTI

27. SEPTEMBER 2019

Alirisi okkara farin út í heim

Tað vóru stórtíðindi, sum bórust, nú Bakkafrost hevur keypt skotska alifelagið The Scottish Salmon Company.

Vit eru ikki von við, at føroyskar fyrirkur soleiðis gera seg altjóða galdandi við at keypa upp stórar fyrirkur í øðrum londum.

Men Bakkafrost er nakað fyri seg í so máta. Við góðari stýring hevur felagið havt sera góðan rakstur, síðan samleggjina við fleiri onnur alifeløg fyri nøkrum árum síðani, og eftir at felagið fór á Oslo Børs fyri átta árum síðani er tað bara gingið framá.

Felagið er næstan 17 faldað í virði, síðani tað fór á virðusbrævamarknaðin í 2011.

Síðani tá hevur felagið havt út við seks milliardir krónur í avlopi, sam-

stundis sum virkið hevur goldið út við 2,6 milliardir krónur í vinningsbýti til partaeigararnar.

Eginognin hjá felagnum er oman fyri fyra milliardir krónur, sum ger felagið til so nógv tað sterkasta felagið í Føroyum.

So kunnu vit sjálvandi harmast um, at tað ikki eru fleiri føroyingar, sum hava sett pengar í hetta fyrimyndarlaga felagið. Men tað kann so ikki lastast felagnum sjálvum. Tí tá felagið fór á marknaðin, varð bræv sent í hvørt hús í landinum, har boðið varð føroyingum – høgum sum lágum – at seta pengar í felagið.

Men tíverri fyri vanligu føroyingin, var skelkurin so stórur eftir skrædlið hjá Eik Banka, sum kostaði vanligum føroyingum so nógv pengar, at fáur trúði upp á partabrøv longur.

Sambært stjóranum hevur felagið ætlanir um at menna skotska felagið á sama hátt, sum Bakkafrost er ment seinnu árin. Og verður gongdin hin sama í Skotlandi, sum í Føroyum, so eru nógv gott í væntu.

At íleggjarar hava álit á Bakkafrost, fingur vit týðuliga ábending um. Upp á triggjar tímar buðu partaeigarar sær at tekna 12 milliardir krónur í nýggjum partapeningi, tá felagið bað um 4,5 milliardir krónur.

Stigið hjá føroyska alirisanum at vaksa út um landoddarnar er sera áhugavert, og hevur nógv onnur spennandi perspektiv við sær.

Føroyingar eru stoltir og ynskja Bakkafrost bestu eydnu!

FEKK STÓRA BÓT

Dømd fyri at koyra el-bil tóman

Ein 48 ára gomul kvinna í Noreg er dømd at gjalda 12.000 krónur í bót fyri at vera steðga uppfyri streym á motorvegnum.

Tað førði við sær, at bilarnir aftan fyri hana máttu bremsa bráðliga, og í øllum rokinum rendi onkur bilur upp í reyvina á einum øðrum.

Kvinnan í el-bilinum misti koyrikortið á staðnum, men hon koktaði blankt at gjalda bótina, og tí endaði málið í rættinum.

Kvinnan helt uppá, at 25 prosent at streymi vóru eftir í bilinum, sum bráðliga misti allan streymin, uttan at nøkur ávaring kom um tað.

Men hesum trýr løgreglan ikki.

Tveir løgreglumenn hava greitt frá, at allar ávaringarlampur vístu, at battarið var tómt.

Les eisini blaðið á telefonini

Í blaðnum...

75 ára minni um eitt vanlukkuár

Síðsøga síða 16-17

Hvar bleiv innkomuvegurin av?

Albert Isfeld, kjak síða 14

Kjak: Almenn pensión er ein rættur - ikki ein olmussa

Thomas Arabo

Áðrenn 1958 høvdu vit ellisrentuna. Hon var ein olmussuskipan, har fólk skuldu søkja um hesa veiting, og í tí sambandinum skuldu tey vigast. Tað var ein mannsminkandi skipan.

So kom Petur Mohr Dam við fólkapensiónini í 1958. Tá var staðfest, at allir føroyingar høvdu rætt til fólkapensión. Tað bleiv ein rættur fyri øll og ikki ein olmussa, har fólk skuldu viðgerast og vigast, áðrenn tey fingur nakað.

Tey fyrstu árin stóð á skattauppperðini, hvussu nógv var trekt til pensión. Hetta bleiv burtur eftir eina tíð, og pengarnir fóru í stóra pott, uttan at man visti hvussu nógv av tí fór til pensión.

Fólkapensiónsskipanin varð forsømd í longri tíð. So kom eitt frambrot á hesum økinum, tá Samhaldsfasti varð stovnaður. Hetta hendi meðan eg sat í landstýrinum í 1991. Tað er ein fin skipan, sum partarnir á arbeidsmarknaðinum vara av. Samhaldsfasti byggir uppá sama princip sum fólkapensiónin, har fólk gjalda inn eftir mátti

og øll fáa tað sama út. Hann er í dag eitt gott ískoyti til fólkapensiónina.

Eins og fólkapensiónin, so er útgjald úr Samhaldsfasta ein rættur, har eingin skal olmussuvigast, fyri at fáa burturúr. Tað er ein rættur til øll, eins og fólkapensiónin hjá Petur Mohr Dam var tað.

Samhaldsfasti er ein sólskinssøga. Eg veit, at man í borgarligu flokkunum hevur havt ilt av samhaldsfasta. Tí undrar tað meg ikki, at man nú ætla at avliva hann, men tað má bara ikki henda. Hvi skal man fara at oyðileggja nakað, sum hevur riggað fint í næstan 30 ár? Jørgen Niclasen kann fara í holt við 100 onnur ting í hesum samfelagnum, sum ikki rigga sum tey skulu.

Mín vón er, at fakfeløgini og føroyingar annars sláa ring um Samhaldsfasta.

Vit mugu ikki loyva Fólkaflakkinum at senda fólkapensiónina hjá Petur Mohr Dam í grøvina aftaná meiri enn 60 ár, og samstundis at avmontera Samhaldsfasta eftir knapt 30 ár.

Koma vit aftur í støðuna, har almenn pensión ikki longur verður ein hvørsmansrættur, hóast man hevur goldið helvtina av sínari inntøku í skatti alt sitt lív, so fara vit aftur í mannsminkandi støðuna áðrenn 1958. Ein støða, har fólk skulu vigast og viðgerast, áðrenn tey fáa nakað burturúr. Tá verður ein almenn pensión aftur ein olmussa og ikki ein hvørsmansrættur.

Snøgt sagt, so verða pensionistar í almennu skipanini olmussudýr.

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo

Ábyrgdarblaðstjóri:
Eirikur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

Tíðindaleiðari:
Hallur av Rana
hallur@sosialurin.fo

Fyrirskastjóri:
Jonhard Hammer
jonhard@sosialurin.fo

Marknaðardeild
lysing@sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
Prent: Prentmiðstøðin